

12. Ankestyrelsens praksisundersøgelse vedrørende førtidspension til personer med en psykisk lidelse (fællesindstilling) (2008-94891)

Beslutning om at Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen i fællesskab forelægger en indstilling til Borgerrepræsentationen om at tage praksisundersøgelsen til efterretning.

Beslutning

Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen indstiller,

1. at Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget tager Ankestyrelsens praksisundersøgelse til efterretning,
2. at Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget godkender, at Socialudvalget sammen med Beskæftigelses- og Integrationsudvalget forelægger fælles indstilling til Borgerrepræsentationen om praksisundersøgelsen.
3. at Socialudvalget og Beskæftigelses- og Integrationsudvalget godkender, at praksisundersøgelsen forelægges for Borgerrepræsentationen til efterretning.

Problemstilling

Ankestyrelsen har i december 2007 fremlagt resultaterne af en praksisundersøgelse om kommunernes bevilling af førtidspension til personer med psykisk lidelse. I undersøgelsen er indgået 50 sager. Heraf har Københavns Kommune bidraget med 3 sager. Formålet med praksisundersøgelsen har været at undersøge, hvorvidt afgørelsen om bevillingen af førtidspension i de udvalgte sager er truffet i overensstemmelse med regler og praksis. Efter retssikkerhedslovens § 79a skal rapporten behandles af kommunalbestyrelsen.

Løsning

De udvalgte sager vedrører personer med dansk indfødsret mellem 18 og 49 år, som enten lider af en affektiv sindslidelse eller stressrelateret tilstand, og som har fået bevilget førtidspension i 2006. Undersøgelsen er iværksat bl.a. på baggrund af en konstateret stigning på 300 % siden 1999 i bevilling af førtidspension til personer, som lider af en nervøs eller stressrelateret tilstand.

Generelt om undersøgelsens resultater.

Ankestyrelsens gennemgang af de indsendte sager har resulteret i følgende konklusioner:

- I 35 sager af de 50 sager var der tilstrækkeligt grundlag for førtidspension.
- I 15 sager var der ikke tilstrækkelig grundlag for pension.
 - I 8 af de 15 sager vurderede Ankestyrelsens lægekonsulenter, at der var mulighed for fortsat behandling, eller at der manglede oplysninger for at vurdere muligheden for fortsat behandling.
 - I 7 af de 15 sager vurderede Ankestyrelsens lægekonsulenter, at der manglede dokumentation for en psykiatrisk lidelse, og at mulighederne for behandling derfor ikke kunne vurderes. I 2 af de 7 sager er det Ankestyrelsens vurdering, at grundlaget for pension var klart utilstrækkeligt.

Ankestyrelsens anbefalinger

Ankestyrelsen har på grundlag af undersøgelsen en række anbefalinger om, at kommunerne i højere

grad har fokus på,

- At der ved sagens oplysning indhentes fyldestgørende oplysninger om hele behandlingsforløbet, og om diagnose og behandlingsmulighed, samt at der i nogle tilfælde er behov for at indhente yderligere lægelige oplysninger udover de oplysninger som fremgår af statusattester.
- At kommunerne ved vurderingen af sagerne er opmærksom på yderligere behandlingsmuligheder i en række nærmere angivne tilfælde, og at kommunerne herudover sørger for at inddrage lægelig ekspertise i tilstrækkelig grad, samt
- At kommunerne ved den elektroniske indberetning af førtidspensionsafgørelser til Ankestyrelsen skal være mere omhyggelige med at indberette korrekte lægelige oplysninger.

Københavns Kommunes bidrag til Ankestyrelsens praksisundersøgelse.

Københavns Kommune bidrager med 3 sager i undersøgelsen. Ankestyrelsen har fremsendt resultatet af Ankestyrelsens gennemgang og vurdering af de 3 sager. Det fremgår, at de 2 af sagerne falder inden for ovennævnte hovedgruppe, hvor der er tilstrækkelig grundlag for førtidspension. Den sidste af de 3 sager - sag 33, der er gennemgået på rapportens s. 43, hører til de 15 sager, hvor Ankestyrelsen vurderer, at der ikke er grundlag for pension.

Ankestyrelsens lægekonsulenter finder det i den konkrete sag vanskeligt ud fra oplysningerne at stille en eksakt diagnose, men skønner at det er anden specifik forstyrrelse af personlighedsstrukturen. Lægekonsulenterne kan endvidere ikke pba. oplysningerne vurdere, om behandlingen har været tilstrækkelig samt relevant eller om graden af misbrug har betydning for det sociale funktionsniveau. Endelig vurderer Ankestyrelsen, at der mangler en aktuell psykiatrisk speciallægeerklæring til belysning af, om alle muligheder for behandling er afprøvet.

Socialforvaltningen (SOF) og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) tager resultatet af Ankestyrelsens undersøgelse i forholdt til de 3 konkrete sager fra Københavns Kommune til efterretning. De to forvaltninger vurderer imidlertid ikke, at resultatet peger på alvorlige generelle problemer med kvaliteten af den sagsbehandling vedr. førtidspensionssager, som foregår i Københavns Kommune.

Sagsbehandlingen på førtidspensionsområdet er i Københavns Kommune fordelt mellem BIF og SOF. Opgavemæssigt er det BIF, der varetager hovedparten af sagsbehandlingen, mens det er SOF der i de lokale teams, som træffer den endelige afgørelse om, hvorvidt der skal tildeles pension eller ej. Der er udarbejdet en udførlig forretningsgang for, hvordan sagsbehandlingen på førtidspensionsområdet skal foregå mellem de BIF og SOF og forretningsgangen justeres løbende. Som et særligt tiltag for at sikre en god koordinering af de to forvaltningers sagsbehandling er der etableret en konsulentordning, hvor erfarne medarbejdere fra SOF medvirker på konsulentbasis i den afsluttende del af sagsbehandlingen i BIF. Det begge forvaltningers vurdering, at denne ordning og sagsbehandlingen på førtidspensionsområdet fungerer tilfredsstillende. Til belysning heraf kan nævnes, at det er meget få af Københavns Kommunes afgørelser om førtidspension, som underkendes af Beskæftigelsesankenævnet.

Der foreligger ikke i Københavns Kommune nogen præcis statistik om udviklingen i antallet af førtidspensionssager inden for det diagnoseområde, undersøgelsen omfatter. Det er dog de to forvaltningers umiddelbare vurdering, at der også i Københavns Kommune gennem de senere år er sket en stigning i antallet, især i sager hvor diagnosen posttraumatisk belastningssyndrom PTSD,

indgår.

Generelt gælder det for de nævnte diagnoser, at det er vanskeligt at vurdere lidelsens sværhedsgrad og hvilken betydning lidelsen har for funktionsevnen ud fra de beskrevne symptomer. Derfor indgår det i de to forvaltningers fælles sagsbehandling som en fast praksis, at der i sådanne sager indhentes grundige lægelige oplysninger, herunder en speciallægeerklæring hvis det er relevant. Den konkrete sag fra Københavns Kommune, som har indgået i undersøgelsen, udgør derfor efter de to forvaltningers opfattelse en beklagelig enkeltstående afvigelse fra sædvanlig praksis.

Det kan i øvrigt oplyses, at der i en betydelig del af de sager, hvor der søges om førtidspension med baggrund i de omhandlede diagnoser, gives afslag på ansøgningen. Begrundelsen for afslagene er som oftest, at arbejdsevnen ikke er tilstrækkeligt nedsat, eller at der vurderes fortsat at være behandlingsmuligheder.

Samlet giver praksisundersøgelsen derfor ikke anledning til yderligere initiativer i forhold til de to forvaltningers nuværende tilrettelæggelse af sagsbehandlingen vedr. tilkendelse af førtidspension, udover at Ankestyrelsens anbefalinger vil blive præciseret over for de lokale enheder i begge forvaltninger.

Med hensyn til den obligatoriske elektroniske indberetning af oplysninger om førtidspensionsafgørelser til Ankestyrelsen må det konstateres, at den hidtidige indberetning fra Københavns Kommune ikke på alle punkter har levet op til en god datakvalitet. De to forvaltninger vil derfor iværksætte tiltag for at rette op på disse forhold, herunder indskærpe over for de implicerede medarbejdere, at indberetningsopgaven opprioriteres, og at opgaven forankres hos enkelte sagsbehandlere.

Bilag

1. Ankestyrelsens praksisundersøgelse: "Førtidspension til personer med en psykisk lidelse, december 2007.

Anette Laigaard

/Morten Binder

bilag

[Bilag 1 Ankestyrelsens praksisundersøgelse: "Førtidspension til personer med en psykisk lidelse, december 2007"](#)

